

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ (γεωπόνος)

ΕΤΟΣ ΙΣΤΟΝ - ΑΡΙΘ. 174

15 Ὀκτωβρίου — 1926

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στοιχεία παραίνεσις.— Γεωργία Ἐθνικῆ Τράπεζα καὶ ΑΕΕΧΠΛ.— Ἐνας νόμος γιὰ τὴν
κότερον.— Τὰ καλιοῦχα λιπάσματα.— Σόγια ἢ Δασεῖα.— Λιπασματολογικὰ.— Διήγημα ἢ
Χωριαιοποῦλα.— Τὰ εἶδη τοῦ Ἐπαγγέλματος.— Ἐπικαιρα.— Ἀλληλογραφία.

Τηλ. Δεσφ. 'ΤΕΧΝΙΚ' ΙΑΡΓΡΟΕΙΣΑ ΤΩ 1899 'Αρ.θ. Τηλ. 1-26

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ & ΣΙΑ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ
54 — ΑΘΗΝΑΙ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 54

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΣ ΚΑΤΗΡΤΙΣΜΕΝΟΝ

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ

Έργοστασίων διά πᾶσαν βιομηχανίαν, Ἑλεκτρικῶν σταθμῶν Δίξελ, Ἀτμομηχανῶν, Ἀτμολεβήτων, Ψυγείων, Ἑλαιουργείων, Γεωργικῶν Μηχανῶν καὶ Ἑργαλείων.

Παρακαταθήκη Εἰδικῶν Σκευασμῶν Παρασιτοκτόνων, Ἐντομοκτόνων, Ἀπολυμαντικῶν

Διὰ τὴν γεωργίαν καὶ δένδρεοκομίαν.

Σέλιον—Νοσφράξεν, Καπορίτ, Ἀρσεν, Σολμπάρ, Οὐσπουποδν, Τομελόν, τοῦ ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν Ἑλλάδα ἀντιπροσωπευομένου.

I. G. FARBENINDUSTRIE A. G. HOECHST ΠΡΩΗΝ BAYER

Πώλησις διὰ τῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἀντιπροσώπων τῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων καὶ τῶν Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.

ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΥΕΘ. "ΙΚΟΤΕΚΤ",

ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 10-89

ΤΕΚΤΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΧ. 15.000.000

ΑΘΗΝΑΙ: ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ ΚΑΙ ΣΑΝΤΑΡΟΖΑ

ΜΕΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ ΠΑΝΤΟΣΕΙΔΟΥΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΕΡΓΟΥ ΕΚ ΜΠΕΤΟΝ — ΑΡΜΕ. — ΚΕΝΤΡΙΚΑΙ ΘΕΡΜΑΝΣΕΙΣ — ΑΝΕΛ-
ΚΥΣΤΗΡΕΣ. — ΥΔΡΑΥΛΙΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ κ.τ.λ. — ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΟΣΩΛΗΝΩΝ. — ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ ΘΕΡΜΑΣΤΡΩΝ ΜΑΓΕΙΡΕΙΩΝ ΒΕΑΤΗΜΑΤΩΝ
κ.τ.λ. κ.τ.λ. —

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Εἰς τὸν ἑζητεύοντα πεμπεται ΔΩΡΕΑΝ

Διευθυντής: ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ γεωπόνος

Γραφεῖα ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Σταδίου ἀρ. 38

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΘΝΗ ΕΚΘΕΣΙΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τὰ Περιεχόμενα τῆς Ἀνωνόμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων

ΣΩΤΗΡΙΑ ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ

Τὸ ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενον ἑξιδόλογον ἑβδομαδιαῖον οἰκονομολογικὸν περιοδικὸν «Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος», δημοσιεύει εἰς περίελεπτον θέσιν τοῦ φύλλου τοῦ τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1926 τὰς ἀκόλουθα, τὰ ὅποια μετὰ προσοχῆς ἀφαιλοῦσιν ὅλοι οἱ Ἕλληνες καὶ ἰδίως οἱ ἀγρόται νὰ ἀναγνώσων· ἡ ἀπλή ἀνάγνωσις τῆς παρα- νέσεως ταύτης δὲν ἀρκεῖ, ἀπαραίτητον εἶναι αἱ τοιαῦται ἑθνοσω-
τήρια ἀρχαὶ νὰ τίθενται εἰς ἐφαρμογήν, διότι ἡ ἐμπρακτος ἐφαρ- μογὴ αὐτῶν, ὅχι μόνον θὰ σώσῃ τὸν Ἕλληνα ἀπὸ τῆς σημερι- νῆς πτωχείας του, ἀλλὰ καὶ οὐσιωδέστατα θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ὀλικὴν καὶ ἠθικὴν εὐτυχείαν του.

Αἱ συμβουλαὶ τοῦ «Οἰκονομικοῦ Ταχυδρόμου», ἐπὶ λέξει, ἔχου- σιν ὡς ἀκολούθως:

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ,

Ὁ καλὸς πατριώτης, ὁ ἀγαπῶν τὴν Πατρίδα του καὶ ὁ θεωρῶν καθήκον του νὰ συντελῇ ἐκάστοτε ἀμέσως ἢ καὶ ἐμμέσως εἰς τὴν ἀληθινὴν πρόοδον καὶ ευημερίαν τοῦ τόπου του καὶ τῶν συμπολιτῶν του, οὐδέποτε καταθέτει τὰς οἰκονομίας του εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ὁ Ἕλλην καταθέτων τὰς οἰκονομίας του εἰς τὸ ἐξωτερικόν εἶνε κακὸς πατριώτης, διότι ἀποστερεῖ τὸν τόπον χρησίμων κεφαλαίων διὰ τὴν γεωργίαν, τὴν κτηνοτροφίαν, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον. Ἀποστερεῖ μέγα ἀριθμὸν ὁμογενῶν του τῆς ἀπαραίτητου ἐργασίας πρὸς ἐξοικονόμεισιν τοῦ ψωμοῦ αὐτῶν καὶ τῶν παιδιῶν των.

Τοποθετοῦντες εἰς τὸ ἑξωτερικόν τὰ χρήματά μας λαμβάνομεν ὠρεμένον τόκον καὶ οὐδὲν ἄλλο. Ἀλλ'

ΕΝΑΣ ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΠΡΟ

Ἡ ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἀρχίσασα τὴν «μάχην τοῦ σίτου», ἡ ὁποία εἰς τὴν πραγματικότητά ἔχει ἀρχίσει πρὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς μελέτης τῶν ἰδιοτήτων τῶν διαφόρων ποικιλιῶν τοῦ σίτου καὶ παραγωγῆς ἄλλων νέων διασταυρώσεων αὐτοῦ εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς σταθμοὺς τοῦ Κράτους, μετεχειρίσθη καὶ μεταχειρίζεται ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέσα, τὰ ὅποια θὰ ἐπιφέρουν οὐ μόνον ἀξίαν τῆς παραγωγῆς ἀλλὰ καὶ ἐλάττωσιν τοῦ κόστους αὐτῆς. Οὕτω, πλὴν τῆς ἐπιβολῆς τῆς ἀμειψισπορίας καὶ τῆς Χημικῆς λιπαστικῆς τῶν σκαλιστικῶν καὶ ὁσπριοειδῶν, ἔνα στο. χιζή ὀλιγώτερον ἢ λιπαστικὸν τοῦ κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος οπειρομένου ἐπὶ τῶν ἰδίῳν ἐδαφῶν αὐτοῦ, τῆς ἀξίωσης τῆς χρήσεως Χημικῶν λιπασμάτων (400.000 τόννοι ἐπιπλέον τὸ ἔτος 1925 - 26), τῆς χρήσεως ἐλλειπτικῆς σπορῆς 3.000.000, τῆς χρησιμοποίησεως εἰς εὐρεῖαν κλίμακα σπαρτικῶν μηχανῶν καὶ σκαλιστικῶν ἀρότρων διὰ τὸ σκάλισμα τοῦ σίτου κτλ., ἐσχάτως ἐδημοσίευσεν Διάταγμα ὑποχρεωτικῆς κατασκευῆς δι' ἑκατὸν κτῆμα, ἰδιαίτερον κοπρῶν, διὰ τὴν κόπρον τῶν ζῴων τοῦ. Ἰσως ἐρεθίσαν ἀρκετοί, οἱ ὅποιοι νὰ μειδιάσῃ, θεωροῦντες τοῦτο ὡς ὑπερβολήν, καὶ ὅμως, ἂν ὑπολογίσωμεν λίγον, θὰ ἐρεθίσαν πρὸ ἐκπλήξεως.

Κάθε ἑπὶ τοῦ σίτου 1 χιλιάδ. περίπου ὀκτὼ κόπρον, καὶ κάθε βῶδι 5 χιλ. ὀκ. Ἡ κόπρος αὐτὴ μαζὶ μετὰ τὸ οὐρα περιέχει 5 ο)οο περίπου ἄζωτον 2, ο)οο φωσφορικὸν δὲ καὶ 6 ο)οο κάλι. Τὰ ποσὰ αὐτὰ εὐρίσκονται εἰς τὴν κόπρον, ἂν διατηρηθῇ καλῶς.

Ὅπως, ὅμως διατηρεῖται ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς χάνει τὸ 1)2 καὶ πλεονάζει, ἂν ἀφῇ ἔξω στὰ χωράφια σὲ σωροὺς μέσα στὴ βροχὴ καὶ στὸν ἥλιο, χάνει τὰ 2)3 τῶν θρεπτικῶν τούτων οὐσιῶν. Ἀν τὴν ἀπολογίσωμεν, ὅτι ἡ ἑλλάς π.χ. ἔχει 1,247.000 ἄλογα, μουλάρια, βῶδια, ὅτι τὸ κάθε ἑνα ἀπὸ αὐτὰ μαζὶ δίδει 4,1)2 χιλ. ὀκτὼ κόπρον, ἢτοι ἐν συνόλῳ 5.611.500 τόννους κόπρον, ὅτι σὲ κάθε χίλιες ὀκτὼ χάνει ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῆς, τῶν τῶν παραγωγικῆς, ὅσον καὶ τὴν ἐμπορικῆς, 21)2 μονάδες ἄζωτου, 1 μονάδα φωσφορικοῦ καὶ 3 μονάδες κάλι, καὶ ἂν ὑπολογίσωμεν τὸ ἄζωτον μετὰ 40 δρχ. τὸ κίλδ, τὸ φωσφορικὸ μετὰ 7 καὶ τὸ κάλι μετὰ 10 δρχ. ὅτι εἴνε ἡ ἀγορά τῆς τιμῆς, ἔχομεν ἀπώλειαν εἰς χρήμα 107 δρχ. μὲς θὰ δοῦμε, ὅτι ἡ ἐλλειπτικὴ γεωργία χάνει κάθε χρόνο (107X 5.611.500) = 600 ἐκαττμύρια δρχ. περίπου, ἀπὸ τὴν κακὴ συντήρησιν τῆς κόπρου, τὰ ὅποια ἢ θὰ δώσῃ γιὰ ἀγορὰ Χημικῶν λιπασμάτων καὶ ἐπομένως θὰ αὐξήσῃ τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς, ἢ δὲν θὰ τὰ δώσῃ ἀλλὰ θὰ χάσῃ, ἀπὸ τὴν παραγωγήν, ὅποτε καὶ ἀκριβὰ θὰ στοιχίσῃ τὸ σιτάρι τοῦ, διότι εἴνε τὰ ἄλλα ἔξοδα τῆς καλλιέργειας, καὶ δὲν θὰ κῆμῃ ἀρκετὸ γιὰ νὰ τοῦ μείνῃ νὰ πωλήσῃ.

Μετὰ τὴν ἐλπίδα, ὅτι κάποιος μπορεῖ νὰ θελήσῃ νὰ προφυλάξῃ, τὴν κόπρον τοῦ καὶ γιὰ νὰ δοῦμε ὅλοι μας πῶς ἐργάζονται τὰ ἄλλα Κράτη γιὰ τὴν γεωργίαν τοὺς δημοσιεύω μεταφρασμένο τὸ Διάταγμα αὐτό:

Ἄρθρον 1ον) Ἐξαίρεσις τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθ. 4. ἐντὸς 18 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὅλοι οἱ σταῖλοι τῶν χοιρῶν ζῴων, οἱ ὅποιοι εἴνε εἰς ἀγροτικὰ κτῆματα πικνὸς εἶδους πρέπει νὰ ἐφοδιασθῶσιν, ἐφόσον δὲν ἔχουν ἤδη, μετὰ ἑνα κοπρῶνα μετὰ πλατεῖαν ἀδιάδροχον καὶ μετὰ δεξιμένην διὰ τὸ οὐρα.

Καὶ ὁ κοπρῶν καὶ ἡ δεξιμένη δέον νὰ κατασκευασθῶσι συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 2. Παρελθούσης τῆς ἁνυπροθεσμίας, οἱ ἰδιοκτῆται, οἱ μὴ συμμορφωθέντες, τιμωροῦνται μετὰ πρόστιμον 300—1000 λιρετῶν. Πλὴν τούτου οὗτοι δὲν ἀπολαμβάνουσι εὐκολίαν θανάτου ἢ φορολογικῶν τοιοῦτων, ἅς τὸ Κράτος θὰ χορηγήσῃ, πῶς, διὰ τοὺς σταῖλους ἢ διὰ τὰ ζῶα ἢ ὅας δῆποτε ἄλλας σχετικὰς μετὰ τὸ κτῆμα εἰς δὲ εὐρίσκεται ὁ σταῖλος, ἐφόσον δὲν ἐκτελέσῃ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2ον) Ἡ βῆσις τοῦ κοπρῶνος (πλατεῖα) δέον νὰ γίνῃ μετὰ λιθοδομῆν καὶ νὰ ἔχῃ ἐπιφάνειαν 4 τετραγ. μ. δι' ἐκάστην κεφαλὴν ζῴου τοῦ σταῖλου.

Ἡ δεξιμένη διὰ τὰ οὐρα, ἐπίσης μετὰ τοιχοποιεῖται πρέπει νὰ εἴνε τελείως στεγανὴ καὶ περιεκτικότητος δύο ἑκατολίτρων μέχρι τριῶν διὰ κάθε ζῶον, ἀναλόγως, ἂν εἴνε σκεπασμένος ὁ κοπρῶν ἢ ἀσκήστος.

Ἄρθρον 3ον) Οἱ διευθύνοντες τοὺς σταῖλους εἴνε ὑποχρεωμένοι νὰ χρησιμοποιοῦσιν πρὸς ἀποθήκην τῆς κόπρου τὸν πλησίον τοῦ σταῖλου εὐρισκόμενον κοπρῶνα καὶ νὰ διατηρῶσι τοῦτον καὶ τὴν δεξιμένην εἰς καλὴν κατάστασιν. Οἱ παραβιάζοντες τὰς διατάξεις ταύτας τιμωροῦνται μετὰ 300 λιρετῶν διὰ κάθε κεφαλὴν ζῴου, ὁπλαζιζόμενης τῆς τιμῆς τῆς ποινῆς, ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς.

Ἄρθρον 4ον) Ἐφ' ὅσον οἱ σταῖλοι εὐρίσκονται ἐντὸς συντοκισμοῦ, οἱ Δήμοι θὰ φροντίσῃ ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, νὰ κατασκευάσῃσιν εἰς ἀπόστασιν τοῦλάχιστον 500 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς περιμέτρου τοῦ χωρίου ἑνα ἢ περισσοτέρους κοπρῶνας μετὰ τὴν ἀνάλογον δεξιμένην συμφώνως μετὰ τὸ ἀρθ. 2.

Τὰ ἔξοδα τῆς κατασκευῆς θὰ βαρύνουν τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν σταῖλων ἐν ἀναλογίᾳ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζῴων ἐκάστου, τὸ ἀναλογὸν δὲ ποσὸν εἰσπράττεται παρὰ τούτων ὑπὸ τοῦ Δήμου συμφώνως μετὰ τὸν Νόμον καὶ τὰ προνόμια τῶν Δημοσίων ἐσόδων. Τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως τῶν κοπρῶνων τούτων ἐπιβαρύνουσι τοὺς Δήμους.

Ἄρθρον 5ον) Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἀρθ. 4 οἱ διευθύνοντες τοὺς σταῖλους εἴνε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐναποθέτῃσιν τὴν κόπρον τῶν σταῖλων εἰς τοὺς κοινὸς κοπρῶνας.

Ἰνα ἐννοήσῃσιν ὅσοι τῶν ἀναγνωστῶν δὲν ἔχουσιν ἰδέαν τῶν κοπρῶνων τούτων, πῶς εἴνε οὗτοι, ἅς ἀναλογισθῶσι τὸν λινὸν τῶν σταφυλῶν καὶ τὸ πολὺν.

Ἀκριβῶς οὕτω καὶ ὁ κοπρῶν συγκοινωνεῖ μετὰ τὴν δεξιμένην εἰς τὴν κατασταλάζον τὰ οὐρα ἀπὸ τὴν σωρευομένην κόπρον εἰς τὸν. Ἐπίσης μετὰ ἑνα σωλῆνα καταλήγουσιν εἰς αὐτὴν καὶ τὰ οὐρα τὰ ἐξερχόμενα ἀπὸ τὸν σταῖλον. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, κάθε δύο ἢ τρεῖς ἡμέρες, μετὰ μίαν ἀπλὴν ἀντίλιν, σὺν αὐτῇ τῷ ἔχον οἱ λαδῶδες, ρίχνουν τὰ οὐρα ἐπάνω στὴν κόπρον καὶ γιὰ νὰ μὴ χάνουν τὸ ἄζωτον, τοῦ μεταβαλλόμενον εἰς ἀμμωνίαν ἐξατμίζεται, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν σκεπαστὴν τὸν κοπρῶνα, ρίχνουν σὲ κάθε στρώμα κόπρου μίαν ἐξοδόμην π.χ. ἑνα στρώμα χύματος.

Ἀθῆναι 8) ἑβρῖος 1926

ΑΛ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ γεωπόνος

Ἐπιθεωρητὴς Ἐποικισμοῦ

ΤΑ ΚΑΛΙΟΥΧΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Ἡ Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α. ἀπὸ δεκαπενταετίας διὰ τοῦ ὄργανου τῆς «Ἀγροτικοῦ Ταχυδρόμου» τακτικὰ καὶ μετὰ ἐπιμονὴν διδάσκει, ὅτι τὰ καλιούχα λιπασματα εἴνε ἀπαραίτητα διὰ τὴν πρόδον τῆς γεωργίας τῆς Χώρας μας, τῆς ὁποίας αἱ κυριώταται καλλιέργειαι (ἡμπελος, ἐλάια, καπνὸς κ.τ.λ.) ἀποτελοῦνται ἀπὸ φυτὰ ἐξόχως καλιόφιλα.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ὅλοι οἱ τύποι τῶν λιπασμάτων τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α. περιέχουσι κάλι· ἄλλοι μὲν, οἰκοδομικοὶ διὰ τὰ καλιόφιλα φυτὰ, ὡς τὰ δημητριακά, περιέχουσιν ὀλιγώτερον κάλι (τύπος 4—12—3) ἄλλοι δὲ τύποι προσερίζονται διὰ τὰ καλιόφιλα φυτὰ, ὡς ἡ σταυρῆς, περιέχουσι περισσότερον κάλι (τύπος 4—10—10). Ὁ «Ἀγρ. Ταχ.» δὲ μετ' ἐπιμονῆς ἐδίδασκε καὶ διδάσκει, ὅτι οἱ ἐμπορευόμενοι τὸ ἀμερικανικὸν λιπασμα «ἡμπελὸς» διατείνονται ὅτι ἡ «Ἑλληνικὴ γῆ δὲν ἔχει ἀνάγκην καλιούχων λιπασμάτων, θεμελιωδῶς ἀφ' ὧν, πρὸς μεγίστην ζημίαν τῶν γεωργικημάτων ἐκείνων, οἱ τινες δίδουσι πιστὴν εἰς τὰς τοιαύτας ἀνυποστάτους, διθῆν ἐπιστημονικὰς, θεωρίας τῶν, οἱ τινες ὡς ἀπώτερον σκοπὸν ἔχουσι τὴν ἐξοπηρέτησιν τῶν ἀμερικανικῶν συμφερόντων τῶν.

Εὐτυχῶς ἤδη τὰ φυτὰ διαμαρτύρονται διὰ τὰς τοιαύτας ἐσφαλμένους θεωρίας, καὶ τιμωροῦσι τοὺς μεταχειριζομένους τὸ «ἡμπελὸς» διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἀποδόσεων τῶν εἰς τὴν ἑλλείψιν τοῦ καλίου κορίως ὀφείλονται αἱ ἀποτοχίαι, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ ἔτους

εἰς ἔτος πολλαπλασιάζονται, εἰς τοὺς μεταχειριζομένους τὸ «ἡμπελὸς».

Ἄλλο ζήτημα σχετικὸν πρὸς τὰ καλιούχα λιπασματα

Εἰς τὴν παγκόσμιον ἀγορὰν τῶν χημικῶν λιπασμάτων τὰ καλιούχα λιπασματα παρουσιάζονται, ὡς γνωστὸν, ὑπὸ δύο μορφῶν, ἢτοι **θεϊκοῦ καλίου** καὶ **χλωριούχου** τοιοῦτου. Ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ φυσιολόγοι, οἱ ἐδικώτερον καταγινόμενοι εἰς τὴν ἐμπρῆκτον καὶ ἐφηρμοσμένην λιπασματολογίαν ἀναγνωρίζουσιν, ὅτι τὸ **θεϊκὸν κάλι** εἴνε ἐπαισθητὸς ἀνώτερον ἀπὸ τὸ **χλωριούχον κάλι**· περὶ τούτου δὲν μένει κῆρυγμα ἀπολύτως ἀμφιβολίας.

Ἐν τοιούτοις, ἐπειδὴ τὸ χλωριούχον κάλι, εἴνε κατὰ τι ἐφθηνώτερον, πλείστοι γεωργοί, ἰδίως τῆς Βορειοδυτικῆς καὶ Κεντρικῆς Εὐρώπης, ὅπου τὸ κλίμα εἴνε ὑγρὸν καὶ αἱ βροχαὶ ἀρθρονοί, προτιμῶσι, χάριν οἰκονομίας, τὸ χλωριούχον κάλι, τοῦ ὁποῦ ἡ παγκόσμιος κατανάλωσις εἴνε ἀξιόλογος.

Ἀλλὰ ἡ φθὴνία τοῦ χλωριούχου καλίου δὲν παρεμποδίζει τὴν παγκόσμιον κατανάλωσιν τοῦ θεϊκοῦ καλίου, ἡ ὁποία δαίνει παραλλήλως καὶ συχνὰ ὑπερβίνει τὴν κατανάλωσιν ἐκείνου.

Ἡ τοιαύτη ἀντοχή τοῦ θεϊκοῦ καλίου, ἂν καὶ ἐπαισθητὸς ἀκριβοτέρως, εἰς τὸν ἀνταγωνισμὸν τοῦ χλωριούχου, κατὰ πολὺ φθηνώτερον, ὀφείλεται εἰς τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὅποια παρουσιάζει τὸ θεϊκὸν κάλι διὰ τὴν καλλιέργειαν διατροφῆς τῶν φυτῶν, τὰ ὅποια διὰ τῆς μεγαλειότητος ἀποδόσεως τῶν ἐξουδετερῶσι τὸ ἐπὶ πλέον διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ καταβληθέν ποσὸν καὶ ἐπιπροσθέτως ἀφίνοισι καὶ κέρδος ἀξιόλογον, εἰς τὸν χρησιμοποιοῦντα τὸ θεϊκὸν κάλι.

Ταῦτα πλήρως ἀληθεύουσιν διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ τεύτλου, τοῦ σακχαρόφρου καὶ τῆς πατάτας· ἐπ' ἐσχάτων δὲ οἱ εἰς τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῶν χημικῶν λιπασμάτων καταγινόμενοι Γερμανοὶ καὶ Ἀγγλοὶ ἐπιστήμονες, ἐπιμόνως συνιστοῦσι διὰ τὸ τεύτλον καὶ τὴν πατάταν, τὴν ἀποκλειστικὴν χρῆσιν τοῦ θεϊκοῦ καλίου διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ κηπουροῦ, ἀπολύτως ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις τοῦ χλωριούχου καλίου, τὸ ὅποιον τελείως κατὰ-τρέφει τὴν ποιότητά αὐτοῦ.

Τὰ ἀνωτέρω ἀκτιβισμένα παρατηρήθησαν εἰς τὴν Βορειοδυτικὴν Εὐρώπην καὶ ἐπὶ ἐκείνῃ διὰ θετικῶν καὶ ἀνυμφισθητῶν φαινομένων, τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα διατυπώθησαν εἰς θετικὸς ἀριθμούς.

Δυστυχῶς ἡ γεωργία τῶν παρμεσογείων Χωρῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκει καὶ ἡ Πατρίς μου, δὲν ἔχει προδεύσει ἀρκετὰ ὥστε νὰ ἔχωμεν ἀποτελέσματα θετικὰ σχετικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ ὁποῦ μᾶς ἀπασχολεῖ δηλαδὴ, κατὰ πόσον τὸ χλωριούχον κάλι εἴνε κατώτερον—ἂν ὅχι καὶ ἐπιβλαβές—τοῦ θεϊκοῦ καλίου εἰς τὰς μεσημερινὰς Χώρας καὶ ἰδίᾳ διὰ τὰ πολύτιμα φυτὰ τῶν Χωρῶν τούτων: τὴν μπελον, τὴν ἐλαίαν, τὰ ἐσπεριδοειδῆ (ἐναν) κτλ.

Ἐν τούτοις ἀπὸ πολλῶν παρατηρήσεων, γενομένων ἐν τῇ Μ. Γαλλίᾳ, Ἰταλίᾳ, Ἀλγερίᾳ πρὸς ἡμῖν καὶ ἀλλοῦ διεβεβαιώθη, ὅτι εἰς τὰ πολύτιμα ταῦτα φυτὰ τὸ θεϊκὸν κάλι εἴνε οὐσίως ὡς ἀνώτερον τοῦ χλωριούχου.

Νεώτεροι δὲ μελέται γινόμεναι εἰς τὸν παγκόσμιον γεωργικὸν πειραματικὸν σταθμὸν τοῦ Rothamsted τείνουσι νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι καὶ εἰς τὴν Βόρειον Εὐρώπην προτιμότερον εἴνε τὸ θεϊκὸν κάλι.

Μὴν ἔχοντες ὅπ' ὅψιν μας τὸ κείμενον τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἀγγλοῦ φυσιολόγου δημοσιεύμενον κατωτέρω, κατὰ πιστὴν μεταφράσιν περὶ τῆς ταύτης παραλαβόμενης ταύτης ἀπὸ τοῦ περιοδικῶν «Mercuriales Agricoles» τῆς 18 ἑβρῖου ἔ. ἔ.

Τὰ διάφορα καλιούχα ἄλατα εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς πατάτας.

Ἐκ τῶν γενομένων δοκιμῶν εἰς τὸν διάσημον Γεωργικὸν Σταθμὸν τοῦ Rothamsted τῆς Ἀγγλίας διὰ τὴν λιπαντικὴν ἐνέργειαν τῶν καλιούχων ἁλάτων ἐπὶ τῆς ἀποδόσεως τῆς καλλιέργειας τῆς πατάτας προκύπτουσι τὰ ἑξῆς.

1ον) Το χλωριούχον κάλι καὶ θεϊκὸν κάλι δίδουν σχεδὸν τὰς αὐτὰς ἀποδόσεις. Τὸ θεϊκὸν κάλι δίδει μᾶλλον καλὴν ἀποδόσιν ἀπὸ τοὺς ἁλάτους κατὰ τὰ ἀνομβροὰ ἐτὶ καὶ τοῦ ἁνυαντίον μικρότερον ἀποτέλεσμα κατὰ τὰ πολυβροὰ ἐτὶ.

2ον) Ἡ προσθήκη εἰς τὸ χλωριούχον κάλι καὶ ἄλλων χλωριούχων ἁλάτων ὡς π.χ. τὸ μαγειρικὸν ἅλας εἴνε ἐπιβλαβὴς· ἡ κοιλίη καὶ ἡ συνίβητις δὲν δίδουν πλῆρη ἀποτέλεσμα, λόφ τῆς ἐπιβλαβῆς ἐνεργείας τῶν ἁλάτων ἁλάτων. Πρέπει ὅθεν νὰ χορηγοῦνται, ὡς λιπασματα, καλιούχα ἅλατα ἁπλῶς, ἢτοι καλιούχοι συνθέσεις κατεργασμέναι βιομηχανικῶς, εἰστέρον ὅτε νὰ μὴ περιέχουσιν ἐπιβλαβὴ ὀξέα ὡς τὸ μαγειρικὸν ἅλας, κ.τ.λ.

3ον) Αἱ καλύτεραι ἀποδόσεις εἰς ξηρὰν οὐσίαν ἐπιτυγχάνονται διὰ τῆς χορήσεως τοῦ θεϊκοῦ καλίου.

Τὸ χλωριούχον κάλι εἴνε ὀλιγώτερον ἀποτέλεσμα κατὰ τὴν οὐσίαν. Τέλος τὸ μικρότερον περιεκτικότητος ἅλας (καὶνιη συνίβητις) δίδουν ἀποδόσεις εἰς ξηρὰν οὐσίαν συγὰ κατωτέρως ἀπὸ ἐκεῖνας, αἵτινες ἐπιτυγχάνονται ἀπὸ καλιούχων ἁλάτων.

4ον) Ἡ ποιότης τῶν πατατῶν ἐξαργυρᾶται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς περιεκτικότητος τῶν εἰς ἁμύλον.

Ἡ μεγαλύτερα δὲ περιεκτικότης εἰς ἁμύλον ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς χορήσεως τοῦ θεϊκοῦ καλίου.

Αἱ ἐπιτυγχόμεναι εἰς ἁμύλον ἐπιδόσεις διὰ τῆς χορήσεως διαφόρων καλιούχων λιπασμάτων ἦσαν:

Θεϊκὸν κάλι	3.31
Χλωριούχον κάλι	2.94
Κοιλίη	2.31
Μάρις	0.82

5ον) Ἡ θεϊκὴ μαγνησία ἐξασκεῖ γονιμοποιὸν τινα ἐνέργειαν γενικῶς εἰς ὅλας τὰς παρατηρηθείσας περιπτώσεις, ἀλλ' ἡ αἰτία τῆς ἐνεργείας ταύτης τῆς θεϊκῆς μαγνησίας δὲν ἔχει εἰσέτι καθορισθῇ.

Ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης τοῦ Ἀγγλοῦ πειραματιστοῦ καταφαίνεται, ὅτι οὗτος προτιμᾷ καὶ συνιστᾷ εἰς τοὺς συμπατριώταις τοῦ τὴν χρῆσιν τοῦ θεϊκοῦ καλίου.

Τὴν σύστασιν ταύτην οἱ Ἕλληνες καλλιέργηται ὀφείλουσι νὰ ἔχωσιν ὅπ' ὅψιν τῶν τόσων μᾶλλον καθ' ὅσον τὸ κλίμα τῆς Ἀγγλίας εἴνε τόσον ὑγρὸν, ὅσον ἡμεῖς εἴ. Ἕλληνας οὐδὲ νὰ φαντασθῶμεν ὅτι δυνάμεθα τὰ παρὰ τῶν Ἀγγλῶν δὲ θεωρούμενα ὡς ἐξῆς ἐπὶ ἰσοδυναμίας πρὸς τὰ βροχερώτατα τῶν παρ' ἡμῖν ἐν ὧν ὡς παρ' ἡμῖν δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν ἐπὶ ὕψους, ὅπως τὰ ἐννοεῖ ὁ Ἀγγλος. Συνδεόμενοι ταῦτα πρὸς ὅσα ἀπέδειξαν τὰ πειράματα τοῦ Rothamsted ἐν Ἑλλάδι, οὐδέποτε πρέπει νὰ μεταχειρίζομεθα τὸ χλωριούχον κάλι, ἀλλὰ μόνον τὸ θεϊκὸν τοιοῦτον.

Παλαιότεραι μελέται

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ χρῆσιμον θεωροῦμεν νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν ἐκείνην ὅσην ἀλλοτε δημοσιεύσαμεν εἰς τὸ ὅπ' ἀριθ. 6 παρὰ τὴν ταύτην «Ἀγρ. Ταχ.» μ.α.ε.λ. 6, τὸ ὅποιον διὰ καὶ ἐκτοκροφῆσε εἰς 10.000 ἀντίτυπα ἐν τούτοις σήμερον δὲν εὐρίσκειται, διότι τελείως ἐξηληλύθη.

Τότε (8) ἑβρῖος 1924) ἐγράφμεν τὰ ἑξῆς: Ὅλα τὰ καλλιέργητα φυτὰ, ἐν ἀγείᾳ πρὸς τὰς ἐπιδοσεις τοῦ χλωριούχου καὶ θεϊκοῦ καλίου, διαφύονται, κατὰ τοὺς σοβαρώτερον καθηγητὰς τῆς φυτικῆς φυσιολογίας εἰς τρεῖς τάξεις, ἢτοι:

α) Φυτὰ εἰς τὰ ὅποια ἡ χρῆσις τοῦ χλωριούχου καὶ θεϊκοῦ καλίου εἴνε τελείως ἀδιάφορος· οἱ αὗτα φυτὰ εἴνε τὰ δημητριακά, τὰ φυτὰ τῶν λειμῶνων, κτλ.
β) Φυτὰ εἰς τὰ ὅποια ἡ χρῆσις τοῦ χλωριούχου καλίου εἴνε ἐπιβλαβὴς, τοιαῦτα δὲ φυτὰ εἴνε ὁ καπνὸς ἡ πατάτα, μερικὰ λαχανικά (π.χ. ντομάτα κ.τ.λ.)
γ) Φυτὰ εἰς τὰ ὅποια ἡ χρῆσις τοῦ χλωριούχου καλίου—χωρὶς νὰ εἴνε γενικῶς ὑποδεειτέρα τῆς τοῦ θεϊκοῦ—κατὰ τινα ἐτη καὶ εἰς περιπτώσεις καὶ ὅρους—μὴ ἐπιστημονικῶς ἐξηγητέους, καταδῆλως εἴνε κατωτέρα, ἂν μὴ καὶ τελείως ἐπιβλαβὴς· τοιοῦτον φυτὸν εἴνε τὸ ζαχαρότευτλον, κ.τ.λ.

Ἐκ τῆς κατατάξεως ταύτης καταφαίνεται, ὅτι μόνον οἱ κακοὶ καὶ ἀνόητοι νοικοκυρεῖται χορηγοῦσιν τὸ χλωριούχον κάλι εἰς τὰ φυτὰ τῆς βας τάξεως· οἱ καλοὶ καὶ φρόνιμοι νοικοκυρεῖται εἰς τὰ ἅλα φυτὰ προτιμοῦν τὸ θεϊκὸν κάλι· ὅσοι δὲ οἱ γεωργοὶ μεταχειρίζονται τὸ χλωριούχον κάλι εἰς τὰ φυτὰ τῆς α' τάξεως, χάριν οἰκονομίας, διότι καμνία οἰκονομία ἐν τῇ γεωργίᾳ ὅσον μικρὰ καὶ ἂν

ήνε δὲν εἶνε παραβλεπτά καὶ περιφρονητέα, χρεωστοῦν νὰ προσέξουν νὰ μὴ πληρώνουν τὸ χλωριοῦχον κἂν εἰς τὴν τιμὴν τοῦ θεϊκοῦ, διότι ἄλλως δὲν πραγματοποιοῦν τὴν οικονομίαν ταύτην.

Τώρα ἡ σφαίς, ἡ ὁποία ἰδίως μᾶς ἐνδιαφέρει, εἰς ποῖαν ἀπὸ τὰς τρεῖς τάξεις ἀνήκει; Ἀντικεινὸς τὸ λεπτομερεσιάζον τοῦτο ζήτημα δὲν ἔχει ἀκόμη τελείως ἐξερευνηθῆ ὑπὸ τῶν ἐπιστημονικῶν πειραματιστῶν.

Τὸ βέβαιον ὅμως, εἶνε ὅτι οἱ κράτιστοι τῶν συγγραφέων, τῶν ἀσχοληθέντων μὲ τὴν λίπανσιν τῆς ἀμπέλου, ὁμιλοῦν περὶ καλλίου γενικῶς, χωρὶς νὰ εἰδικεύουν τὴν προέλευσιν του, ἢ δασκίς εἰδικεύουν τὸ κἂν, πάντοτε συμβουλευόμενοι τὸ θεϊκὸν κἂν μόνον εἰς μίαν περίστασιν—προκειμένου περὶ τῆς καταπολημῆσεως τῆς παθήσεως τῆς ἀμπέλου τῆς γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα Pourriture δ καθήγητῆς Delacroix συμβουλεύει τὸ χλωριοῦχον κἂν εἰς ὅλας τὰς ἄλλας περιπτώσεις γενικῶς—δασκίς γίνονται εἰδικεύοντες—συνοψίζονται τὸ θεϊκόν.

Εἰς τὴν Μ. Γαλλίαν πλείστοι γεωργοί, καὶ ἰδίως ἀμπελοποιοί, καὶ οὐδὲν λόγον δέχονται νὰ χρησιμοποιήσωσι τὸν συλλεγνόμενον, τοῦ ὁποῖου τὸ κἂν εἶνε κυρίως χλωριοῦχον.

Ἡ ἡμετέρα Ἐταιρία κατὰ τὰς πρῶτας εἰς τῆς ἰδούσεως τῆς παρασκευῆς τὸν τύπον 4—10—10 κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν μὲ χλωριοῦχον κἂν καὶ κατὰ τὸ ἑτερον ἥμισυ μὲ θεϊκόν κἂν ἐπανειλημμέναι δυνάμει ἀποδείχθησαν, μᾶς ἐπεισαν ὅτι ἡ παρασκευὴ τοῦ τύπου τοῦτον κατ' ὁλοκληρίαν μὲ θεϊκόν κἂν καὶ διὰ τὴν σταφίδα καὶ γλυκτεράν καὶ καλλιτέρον χρῶματος ἐκτετε κατηργήσαμεν εἰς τὸν τύπον τοῦτον τὸ χλωριοῦχον κἂν διότι ἡ πραγματοποιούμενη οἰκονομία ἦτο ἐλαχίστη, μὴ σκεπάζουσα τὴν κατὰ τὴν υπερβάλλονσαν δαπάνην τῆς παρασκευῆς τοῦ τύπου μὲ κἂν δύο προελεύσεων ἀπὸ τὸ 1916—17 ἢ Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α. κατηργήθη τελείως τὸ χλωριοῦχον κἂν εἰς ὅλους τοὺς τύπους τῆς. Ἐκτετε ἡ Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α. μεταχειρίζεται μόνον θεϊκόν κἂν.

Ἀφ' ἑτέρου παγκοσμίως εἶνε γνωστὸν, ὅτι τὸ χλωρίον εἶνε πάντοτε ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν ζωὴν τῶν φυτῶν (βλ. βλαπτικότητα τοῦ μαγειρικοῦ ἡλατος—χλωριοῦχον οὐδόν) ἐνῷ ἡ παρονοία τοῦ θείου ἐν τῷ ἔδαφει, ὑπὸ ὁποιαδήποτε μορφῇ, εἶνε πάντοτε χρήσιμος.

Ὁ σταφιδόκτημων ἔχων ὑπ' ὄψιν του, τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ποῖον κἂν πρέπει νὰ προτιμῇ;

Κατὰ τὴν ἰδικήν μου ἀντίληψιν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην πρέπει νὰ προτιμῇ τὸ θεϊκόν κἂν, τοῦ ὁποῖου τὰ φυσικο-λογικὰ πλεονεκτήματα ὅσον, μικρὰ καὶ φανταστικά καὶ ἂν ὑποτεθῶν, πάντοτε δέξινον περισσότερον ἀπὸ τὴν ζησίαν κατὰ στρέμμα δαπάνην τῶν 2 1/2—3 λίτρων σταφίδος ἢ δαπάνη αὕτη εἶνε τόσον μικρὰ ὥστε—ἔγω τὴν πεποιθῶ—ὅτι ὅλοι οἱ κτηματῆται θὰ προτιμήσωσι τὸ λίπασμά τῶν 4—10—10 μὲ θεϊκόν κἂν.

Συμπέρασμα

Ὅσοι μὲ προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν θὰ ἀναγνώσωσι τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα θὰ φθάσωσι εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι: Οἱ Ἕλληνες γεωργοὶ καὶ κτηματῆται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν συμφέρουν ἔχειν νὰ μεταχειρίζωνται τὸ ΧΛΩΡΙΟΥΧΟΝ κἂν. Τοῦτο εἶναι ἐπιβεβαιωθὲν καὶ διὰ λόγους φυσικο-λογικοὺς καὶ διὰ λόγους κληματο-λογικοὺς ὁ Ἕλλην γεωργοκτηματίας διὰ τὴν πραγματικὴν ἐξοικονομῆσιν τῶν συμφερόντων του χρεωστῆται νὰ μεταχειρίζεται ἀποκλειστικῶς τὸ ΘΕΙΟ-ΚΟΝ ΚΑΛΙ.

Γενικὴ παρατήρησις

Ἐν τούτοις εἶναι δυνατόν νὰ εὐρεθῶσι γεωργοκτηματῆται, οἱ ὁποῖοι, διὰ τοῦτον ἢ ἐκείνους τὸν λόγον καὶ κυρίως πιεζόμενοι ἀπὸ διαφόρους λιπασματεμπόρους καὶ διευθυντὰς ἐνίων ἑνώσεων συνεταιρισμῶν, εἰσαγωγέων ἑσθραπικῶν λιπασμάτων, νὰ προτιμήσωσι ταῦτα, τὰ ὁποῖα συνήθως περιέχουσι χλωριοῦχον κἂν.

Εἰς τοὺς τοιοῦτους γεωργοκτηματίας συνιστῶμεν:

α). Νὰ ἐξακριβώσωσι τὴν προέλευσιν τοῦ καλλίου, ἂν εἶναι θεϊκόν ἢ χλωριοῦχον.

β). Ἐν ἡ περιπτώσει τὸ προσφερόμενον λίπασμα περιέχει χλωριοῦχον κἂν, τὸ ὅποῖον στοιχίζει ἐπιπονητέως ἐσθρόντερα, νὰ πληρώσωσι τοῦτο εἰς τὴν πραγματικὴν του ἀξίαν.

Δίδει ἔντως δὲ ἀρχοὶ λιπασματεμπόροι, πωλοῦντες λιπά-

σματα μὲ χλωριοῦχον κἂν, οἵτινες διατιμῶσι τὸ ἐμπόρεμά τω εἰς τὰς τιμὰς τῶν λιπασμάτων τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α., τὰ ὁποῖα ἐμπεριέχουν πάντοτε θεϊκόν κἂν.

Ἀμτρία εἶναι οἱ γεωργοκτηματῆται νὰ πληρώσωσι εἴτε ἐν γνώσει εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ τῶν, τὸ χλωριοῦχον κἂν εἰς τὴν τιμὴν τοῦ θεϊκοῦ.

Διὰ τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα πολλάκις καὶ ἐκτενῶς ἐγράψαμεν εἰς τὸν «Ἀγρ. Ταχ(μ)ον», ὥστε περιττὸν εἶναι ἐνταῦθα νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰ ἴδια.

Ἐν τούτοις συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μᾶς νὰ συμβουλευθῶσι δι' ὅλα αὐτὰ τὰ ζητήματα, τὸ δπ' ἀριθ. 18 παράρτημα τοῦ «Ἀγρ. Ταχ(μ)ου», καὶ τὰ δπ' ἀριθ. 143-144 (Μάρτιου 1924) 150-151 (8) βρίου 1924) 153-154 (Ἰανουαρίου 1925) τεύχους τοῦ «Ἀγρ. Ταχ(μ)ου».

Ἰσως, πολλοὶ τῶν ἀναγνώστων μᾶς, τὰ ἀνωτέρω ἀναφερθέντα ἀρθρα μᾶς ὡς καλαιότερα δὲν θὰ τὰ ἔχωσι ποθέειρα, διότι οἱ γεωργοκτηματῆται μᾶς δὲν ἐσυνήθισαν ἀκόμη νὰ φυλάττωσι τὸν «Ἀγρ. Ταχ(μ)ον», διὰ νὰ ἔχουν πλήρη σειράν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἀπὸ Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. τεύχη τοῦ «Ἀγρ. Ταχ(μ)ου», τὰ ὁποῖα δευδαίως πλείστοι τῶν ἀναγνώστων ἔχουσιν ἀκόμη, πολλὰ ἐγράψαμεν διὰ τὰ ἐλαττωματικά, τὰ ἐλλειπή, τὰ νέα καὶ ἐν γένει νοθευμένα λίπασματα συνιστῶμεν εἰς τοὺς προσδευτικὸς γεωργοκτηματίας νὰ ρίξουν μὴ ματιὰ εἰς τὰ ἀρθρα ταῦτα βεβαίως ὁ καιρὸς τοὺς δὲν θὰ πάγῃ χαμένος ἰδίως συνιστῶμεν τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐξῆς: τὰ νέα λίπασματα (σελ. 7 καὶ 8). Ὁ καπνὸς (σελ. 18 καὶ ἐπ.). Οἱ ἐχθροὶ τῆς γεωργίας (σελ. 50). Τὰ ἀνισόρροπα (σελ. 61), ἡ Λιπασματοκαπηλεία (σελ. 67), κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἐν τέλει γνωρίζομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μᾶς, ὅτι εὐχαρίστως θὰ δώσωμεν πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν, τὴν ὅποιαν δι' ἐπιστολῆς τῶν ἢ καὶ προφορικῶς, ἤθελον μᾶς ζητήσει ἐπίσης εἰς τοὺς ζητούμενους πέμπεται τὸ δπ' ἀριθ. 18 παράρτημα «Ἀγρ. Ταχ(μ)ου», τοῦ ὁποῖου διαθέτομεν ἀκόμη μερικὰ ἀντίτυπα.

ΑΡ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ

ΣΟΓΙΑ Η ΔΑΣΕΙΑ

Τὸ φυτὸ αὐτὸ εἶναι ὁλοσδιόλου ἄγνωστο στον τόπον μᾶς καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ κοινὸ ὄνομα. Ἡ Σόγια σπέρνεται τὴν ἔνοιαν καὶ κάθε χρόνο, καὶ καλλιεργεῖται σὰν τὰ φασόλια καὶ σὲ χωράφι ποὺ κάνει γιὰ φασόλια. Εἶναι ὅσον πολὺ θρεπτικὸ, καὶ καρπίζει περισσότερο ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα ὅσπρια. Κι' ὅταν σπαρθῇ πυκνὰ καὶ φουσκιστῇ μὲ τὸ 0-12-6 δίνει ἀπ' ὅλα τὸν πῦδ πολὺ σανά, ἐπειδὴ ἔχει φύλλα πολλὰ καὶ κλωνία δασία. Σὲ μεγάλες ἐκτάσεις καλλιεργεῖται στὴν Ἰαπωνίαν, Μαντζουρίαν καὶ Κίνα ὅπου φυτρώνει μοναχὸ του. Οἱ σπόροι τῆς Σόγιας εἶνε ἀσπροσδεροί, μαῦροι ἢ καστανοί κι' ὁμοιάζουνε λίγο μὲ τὰ φασόλια. Τὸ ὅσπριο αὐτὸ τὸ τρώγουν πολὺ στὸν τόπον του. Ἐξὸν ἀπὸ τὴν χρῆσιν αὐτὴν γιὰ φαγὸν καὶ πιεζόντας τοὺς σπόρους τοῦ φαγώσιμου λάδι (15-18 τὰ ἑκάτ), φτιάχνουν ψωμί, κατὰλληλο γιὰ διαβητικούς, διάφορα γλυκίσματα κι' ἕνα εἶδος... γάλα καὶ τυρὶ, καλὸ στὴ γέουση. Ἀπὸ κάμποσα χρόνια μπαίνουνε μεγάλα ποσὰ σπόρου Σόγιας στὴν Ἑσθραπὴ καὶ προπάντων στὴν Ἀγγλίαν καὶ στὴ Γαλλίαν, ὅπου βράζουν λάδι γιὰ σαποῦνα. Κι' οἱ πηλτες ποὺ μένουσι, πιεζόντας τοὺς ἀπομένους σπόρους, εἶναι θρεπτικὴ τροφή γιὰ τὰ ζῶα, πρέπει ὅμως νὰ συμπληρώνεται πρῶτα μ' ἄχυρο ἢ καρπὸ κριθαριοῦ, βρώμης ἢ καὶ μ' ἄλλες τροφές. Λάδι γράζουσι—σὲ μεγάλα ποσὰ—κι' ἀπὸ ἕνα ἄλλο ὅσπριο, τὰράνικο ριστίκι ἢ πινότσι, ποὺ δέχεται ὁ τόπος μᾶς. Ἡ Σόγια καλλιεργεῖται σήμερα καὶ σὲ μερικὰ μέρη τῆς μεσημέρ. Ἑσθραπῆς.

Ὁ Παναγ. Γ. Γεννάδιος γράφει στὸ Δεξιὸν φυτολογικὸ, πῶς, ὅταν εἶταν διευθυντὴς τοῦ Δημοσίου Δενδροκομείου Ἀθηνῶν (κῆπος Χασεκή)—ὅπου εἶναι σήμερα ἡ Ἀνωτέρα Γεωργικὴ Σχολή—ἐκαλλιέργησε τὴ Σόγια μὲ ἐπιτυχία.

Μιὰ τέτοια δοκιμὴ πρέπει νὰ γίνῃ κι' ἀπὸ τοὺς προοδευτικὸς κτηματίες, σὲς διάφορες ἐπαρχίες, γιὰ νὰ δρεθῇ ποὺ μποροῦν νὰ τὴν καλλιεργήσωσι οἱ γεωργοί μᾶς. Ὅπου τὸ φυτὸ αὐτὸ προκοπεῖ δίνει μεγάλο πλοῦτο, γιὰ καὶ σανά κάνει μπόλικο καὶ καλὸ καὶ καρπὸ ἐσθραπῆς ἄφθονο, ποὺ ἐξοδεύεται πολὺ στὸ Ἑσθραπικὸ κι' ἐδῶ καὶ μάλιστα σήμερα ποὺ ὁλοένα γίνονται νέες φάμπρικες γιὰ νὰ γράζουσι λάδι ἀπὸ σπόρους.

Γαλλικὰ ἡ Σόγια λέγεται Soja ἢ Pois de Chine, κι' οἱ σπόροι τῆς πωλοῦνται στὸν vilmorin—Andrieux Quai de la Mégisserie, Paris.

ΑΛΕΞ. Ν. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ - 33, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

Τηλεγρ. Διεύθυνσις:—ΟΞΕΛΑ Αθήνας—Τηλεφ. Ν. 6—89

ΑΠΟΘΗΚΑΙ:

ΑΘΗΝΑΙ: Παλαιὸς Σταθμὸς Θησείου
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: 20, Ὁδὸς Ἀριστείδου, 20
καὶ ὁδὸς Ἀγίου Διονυσίου

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ:

Εἰς πάσας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΓΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ: Κοινοί, Ἐπιστεγάσεως καὶ Ἀδιαφανεῖς (MAT).

Εἶδη ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Φιάλαι Γυμναίς: Κονίακ, Οἶνου, Δικέρ, Ζύθου, Ἀεριούχων Ποτῶν, Μεταλλικῶν ὑδάτων, Φαρμακείου.

Γαλόνια γυμὰ καὶ Πλεκτά

Δαμιζᾶναι Πλεκτά.

Παγωνιέραι Πλεκτά.

Βαρελάκια Γυμὰ καὶ Πλεκτά.

Εἶδη ΛΕΥΚΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Ποτήρια ὕδατος, οἶνου, Ζύθου, Δικέρ, δακκῆς, οὐζου.— Φιάλαι Τραπεζῆς καὶ Νυκτοφιάλαι.— Κανάτια.— Φρουτιέρες καὶ Σαλατιέρες.— Πιατέλλα.— Δισκία.— Ἀλατοδοχεῖα.— Γλυκοδοχεῖα.— Μελανοδοχεῖα.— Στακτοδοχεῖα.— Βεντούζες.— Ἑσθραπικὴ λα.— Ἀνθοδοχεῖα.— Λάμπαι.— Λαμποδοχεῖα.— Λαμπόγυαλα.— Ἀρπαζοῦ.

Τιμοκατάλογοι καὶ Εἰκονογρ. Λευκώματα ἀποστέλλονται δωρεὰν τῷ αἰτοῦντι.

ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΑΓΡΟΙ - ΙΣΟΡΡΟΠΗΜΕΝΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν Περιοδικὸν «Le Phosphate et les Engrais Chimiques» τῆς 1ης Ἰουνίου 1926 παραλαμβάνομεν τὰ κάτωθι:

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Νομαρχικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας «Eure et Loire» ἡρώνηθη νὰ διαμοιράσῃ εἰς τοὺς γεωργοὺς τοῦ Νομοῦ τούτου τὰς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας χορηγηθείσας πιστώσεις πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως διανεμηθῶν ὑπὸ τὸν ἀμοιβὴς εἰς τοὺς γεωργοὺς τῆς περιφέρειας, τοιοῦτος χρησιμοποίησαντας τὰ ἀζωτοῦχα χημικὰ λίπασματα.

Ἰδοὺ δὲ πῶς δικαιολογεῖ τὴν ἔνθεσιν τοῦ ταύτην ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου:

Ἡ δαπάνη αὕτη τῶν 29 ἑκατομμυρίων φράγκων, λέγει, διὰ τὴν παρότρυνσιν πρὸς τοφλὴν χρησιμοποίησιν ἀζωτοῦχων χημικῶν λιπασμάτων θὰ ἀπέδωκεν κατὰ πολὺ ἀποτελεσματικώτερα, ἂν ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν ἰδρυσιν ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὰς διαφόρους Κοινότητας πρὸς ἀπόδειξιν τῆς καταλληλότητος τῶν χημικῶν λιπασμάτων, ἀλλὰ πλῆρως συνθῆκεν ἡ παρὰ τῶν ἀζωτοῦχων, ὅπως ἀποφασισθῶν καὶ καλιούχων).

Τὰ ἀρίστα ἀποτελέσματα τῶν λιπασμάτων θὰ ἐγίνοντο ἀντιληπτά ἀπὸ ὅλους καὶ βεβαίως οἱ γεωργοὶ δὲν θὰ εἶχον ἀνάγκην δάφρων, διὰ νὰ χρησιμοποιήσωσι τοῦτα.

Οὐδαὶς καλλιεργητῆς θὰ ἤρνετο τὰ χρησιμοποίησιν χημικὰ

λίπασματα καὶ εἰς τὴν πρῆπουσαν δόσιν, ἐφ' ὅσον θὰ εἶχε ἀναγνωρίσῃ τὰ ἐπικερδῆ αὐτῶν ἀποτελέσματα. Διὰ τοῦ μέσου τούτου θὰ ἐδωκεν τὰς ἀνάγκας ν' ἀξήσωσι αἱ ἀποδόσεις μᾶς, θὰ ἐδωκεν τὰς ἀνάγκας εἰς δαχτύλατον χρονικὸν διάστημα, πρὸς μέγιστον καλὸν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους καὶ ἐλάττωσιν τῆς ἀκρίβειας τῆς ζωῆς.

Ὁ ὁπουργὸς τῆς Γεωργίας ἰσχυρίζεται, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν θαυμαστὰ εἰς τοὺς λοιποὺς Νομοὺς, ἐκτός τοῦ Eure et Loire. Ἡ χρῆσις τῶν ἀζωτοῦχων λιπασμάτων διὰ τῆς παροτρύνσεως τοῦ δώρου ἐδωκεν ἀποδοτικὴν, τῆς θετικῆς ἀμυνίας ἰδίως, αἱ δὲ ἀποδόσεις ἐπίσης ἤρνεσαν.

Οὐδαὶς ἀμφισβητεῖ, ὅτι, ἐνεκεν τοῦ δώρου καὶ ἰδίως ἐνεκεν ἄλλων αἰτίων, τῶν ὁποῶν ἡ ἀνάπτυξις θ' ἀπῆλθε πολλὴν χάρων, ἡ μὲν τοῦ ἀζώτου ἀπὸ τῆς ἐσθραπῆς εἰς τὰ ἀμυνικά λίπασματα, οἱ δὲ γεωργοί, κακῶς καθοδηγούμενοι καὶ μὴ ἐξετάζοντες παρὰ μόνον τὴν τιμὴν τῆς μονάδος, ὅχι δὲ καὶ τὴν ἐσθραπὴν καὶ ταχύτητα τῆς ἀφομοιώσεως τοῦ λιπασματος, ἤρνεσαν τὰς δόσεις, ἀλλὰ τὸ νὰ βεβαίωσι τίς, ὅτι αἱ ἀποδόσεις ἤρνεσαν ἀναλόγως ἐκ τῆς μόντης χρήσεως τῶν ἀζωτοῦχων λιπασμάτων, τοῦτο εἶνε ἀμφισβητήσιμον.

Ὅλα τὰ χημικὰ λίπασματα ἔχουν τὴν χρησιμότητα των, ἀλλ' ὅπου τὸν ὅρον νὰ γίνεσθαι ἡ πρῆπουσα χρῆσις ἐκάστου. Εἶναι λάθος ἢ μᾶλλον μέγα σφάλμα, νὰ ἐδοῇ τις τὴν χρῆσιν ἐνὸς μόνον εἴδους λιπασματος, διότι τοιοῦτον ἀποβαίνει εἰς βῆρος τῶν ἄλλων (Νόμος ἐλαχίστων).

Αὐτὰ λέγει, ἐπὶ λέγει, ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Νομαρχικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ κυρὰ Παχόνα, γρηῃ καὶ λίγο κουφή, δὲν ἄκουγε τί ἔλεγαν πίσω τῆς τὰ δύο κορίτσια.

Μπήκαν καὶ στὸ σταύλο· κατακάθαρος ἔλαμπε ἀπὸ τὶς τελευταίες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ποὺ μπλύνανε ἀπὸ τὸ φεγγίτη. Εἶδανε καὶ τὰ μοσχάρια καὶ τὸ μικρὸ ταύρο. Ὑστερὰ πῆγαν καὶ στὸ μαγειρεῖο, ὅπου σηκώνοντας ἕνα παννὴ ἢ Μαριώ, ἐξεσκέπασε τὸ μικρὸ καζανάκι ποὺ ἐπηῖσε τυρὶ καὶ στὸ ἄλλο λίγο γιασοῦρι.

Καὶ ὅλα αὐτὰ ἀπὸ ἕνα κορίτσι μικρὸ, ἀλλὰ ἔξυπνο καὶ διαβασμένο. Ἡ Φλώρα ἐθαύμαζε.

Ὅταν γύρισαν στὸ γέρο· Δάρα, ἡ νεοφερμένη ἀπὸ τῆ χώρα τὸν συνεχάρηκε γιὰ τὴν καλὴ ἐγγονοῦλα, καὶ ὅταν νὰ τὴλεγε μάλον στὸν ἐαυτὸν τῆς εἶπε:

— Τί ὥραία καὶ εὐτυχισμένη ἡ ζωὴ στὴν ἀγροικία!...

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

ΓΕΩΠΟΝΟΙ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Πρὸ τίνος μὲ ἐπισκέφθη εἰς τὸ γραφεῖόν μου ἀνεπτυγμένους προοδευτικὸς Πελοποννήσιος γεωργοκτηματίας θαυμαστής τῶν Χημικῶν λιπασμάτων καὶ σποδαῖος προπαγανδιστὴς αὐτῶν.

Τὴν ὥραν ἐκείνην εἶχα ἀνὰ χεῖρας τὸν «Οἰκονομικὸν Ταχυδρόμον».

Ὁ Πελοποννήσιος ἐπισκέπτης μου, ἰδὼν τὸ περιοδικόν, τὸ ὁποῖον ἀνεγίνωσκα, μοῦ λέγει:

— Ἀκριβῶς ἦλθα νὰ σὰς ἐρωτήσω ποῖαν γνώμην ἔχετε διὰ τὸ ἄρθρον τοῦ γεωπόνου κ. Β. Χριστίδου, τὸ ὁποῖον διαβάξατε καὶ τὸ ὁποῖον καὶ ἐγὼ ἐδιάβασα χθὲς καὶ δὲν κατάλαβα μεγάλα πράγματα.

Εἰς ταῦτα ἀπαντῶ:

— Εἶνε πολὺ καλὸ.

Ὁ συνομιλητὴς μου, διακόπτων με, λέγει:

— Μὰ βλέπω πῶς ἔχετε πολλὰ κόκκινα σημειώματα ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου· τί ταῦτα σημαίνουν;

— Ἀπλῶς ἐσημείωσα τὰ χαρακτηριστικώτερα τῆς ἐξαίρετου ταύτης μελέτης.

Πάλιν μὲ διακόπτει ὁ ἐπισκέπτης μου, λέγων:

— Μὰ πῶς τολμάτε, κύριε Μουρατογιάν, νὰ χαρακτηρίζετε τὸ τρίτον ἐκ τῶν ἄρθρων τοῦ κ. Β. Χριστίδου ὡς ἐξαίρετον, ἐνῶ ὁ ἐδολογμένος αὐτὸς ἐπιστήμην χάνεται εἰς ἀνεφαρμόστους θεωρίας καὶ λησμονεῖ τὰ Χημικὰ λιπάσματα, διὰ τὰ ὁποῖα ὅλοι οἱ Πελοποννήσιοι εἴμεθα ἐνθουσιασμένοι, καὶ ὅλοι ἀκραδάντως πιστεύομεν, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑπάρῃ ἐπιτερεῖς γεωργία καὶ σταφιδοπαραγωγή χωρὶς Χημικὰ λιπάσματα; Καὶ ἔκκαμα ἐπιτήδες ταξίδι εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ προμηθευθῶ 60 τόννους 4—10—10 διὰ τὸν ἐαυτόν μου, καὶ τινὰς γεωργοκτηματίας φίλους μου.

— Μὰ φίλε μου, τοῦ ἀπαντῶ, ἀκριβῶς δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὑποθέτω ὅτι ὁ γεωπόνος Β. Χριστίδης δὲν ἔκρινε πρέπον νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὸ ἐκτενὲς ἄρθρον τοῦ περὶ Χημικῶν λιπασμάτων, διότι ταῦτα τὰ ἔμαθον πλεόν οἱ γεωργοκτηματῆαι καὶ πιστεύουν εἰς αὐτά, ὥστε ὁ κ. Χριστίδης ἐθεώρησε περιττὸν νὰ προσκομίσῃ γλαῦκα εἰς Ἀθήνας.

— Κολοκῦθια! ἀπαντᾷ. — Γεωπόνος ποὺ γράφει διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας ἐν Ἑλλάδι, καὶ παραμελεῖ νὰ ὁμιλήσῃ ἐκτενῶς διὰ τὰ Χημικὰ λιπάσματα, ἢ δὲν ἔχει τὴν πρώτην λέξιν τοῦ θέματός του, ἢ ἔχει ἄλλους λόγους νὰ λησμονῇ τὸ ἰσχυρότερον μέσον τῆς ἀδείξεως τῶν εἰσοδημάτων τοῦ κτηματίου, καὶ ἐπομένως καὶ τῆς σωτηρίας του: **Τὰ Χημικὰ λιπάσματα.**

Ἀπάντων τοιαύτης ἀποστροφῆς δὲν εἴδερα τί νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν συνομιλητὴν μου καὶ ἀπλῶς τοῦ εἶπα:

— Δὲν εἰμπαρῶ νὰ εἰδεῖται πῶς σκέπτεται ὁ κ. Χριστίδης, τὸν ὁποῖον οὐδὲ κατ' ὄψιν γνωρίζω, καὶ σήμερον μόνον διὰ πρώτην

φορὰν ἤκουσα τὸ ὄνομά του, ὥστε ἐρωτήσατε αὐτὸν τὸν ἴδιον πῶς σκέπτεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

— Δὲν ἔχω ἐγὼ καιρὸν νὰ χάνω διὰ νὰ ἐξακριβῶν τὰς γνώμας τοῦ κάθε γεωπόνου· ἐγὼ ἐκ πεποιθήσεως πιστεύω ἀκραδάντως διὰ τὰ Χημικὰ λιπάσματα τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α. εἶνε ἡ σωτηρία τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας, αὐτὰ ἐπίασαν, αὐτὰ δίδουν θετικὸν ἀποτέλεσμα μὲ ὀλίγα σχετικῶς ἐξοδα καὶ γλήγορα, μὲς τὴν ἴδια χρονιά.

— Ναί, φίλε μου, αὐτὰ εἶνε κατὰ τὴν γεροντικὴν μου γνώμην τὰ σωστά.

Καὶ ἔτσι ἐτελείωσαν αὐτὴ ἡ κοῦδέντα καὶ ὁ προοδευτικὸς γεωργοκτηματίας σὺν ἔξυπνος πρακτικὸς ἄνθρωπος· βιαστικὰ ἐπηγαν εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α. νὰ πληρώσῃ τὸ ἀντίτιμον 60 τόννων λιπασμάτων τύπου 4—10—10 διὰ τὴν σταφίδα τὴν ἰδικὴν του καὶ τῶν φίλων του.

Α. Θ. Μ.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

ΣΤΕΝΟΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Ἡ ἀπὸ μηνῶν παρατηρούμενη ἀκαταστασία εἰς τὴν ἑλληνικὴν Χρηματαγορὰν καὶ ἡ στενότης τοῦ χρήματος ἐν γένει, ἐπέφεραν σημαντικὴν ἐλάττωσιν εἰς τὴν ζήτησιν τῶν Χημικῶν λιπασμάτων, πρὸς μεγίστην ζημίαν τῆς γεωργικῆς ἐσοδείας τοῦ προσεχὸς ἔτους.

Βιθαίως ἡ στενότης τοῦ χρήματος ἠνάγκασε πολλοὺς γεωργοκτηματίας, θαυμαστάς τῶν Χημικῶν λιπασμάτων καὶ ἐνθέρμους διαζώτας αὐτῶν νὰ περιορίσωσι τὰς προμηθειὰς τῶν εἰς Χημικὰ λιπάσματα καὶ νὰ ἀφύσσωσι ἀσπαρτά τὰ σταροχώρατά των καὶ ἀλίπαστα τὰ ἀμπέλια των καὶ τὰς σιτηρίδας των.

Μία ἄλλη, ὅμως, αἰτία, προσερχομένη ἐπίσης ἀπὸ τὴν Χρηματαγορὰν (Χρηματιστήριον) ἐπέφερεν ἀκόμη μεγαλύτερον περιορισμὸν καταναλώσεως τῶν Χημικῶν λιπασμάτων.

Ἡ αἰτία αὕτη εἶναι ἡ ἀστασία τῆς τιμῆς τῆς λίρας ἥτοι αἱ διακυμάνσεις τῆς δραχμῆς: σήμερον ἡ λίρα ἔχει δραχμὰς 400 αὐρίον 450 καὶ μεθαύριον 425 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, εἰς τρόπον ὥστε καὶ ὁ γεωργοκτηματίας, ὁ ὁποῖος ἔχει ἔτοιμα τὰ χρήματα, μὲ τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ ἀγοράσῃ λιπάσματα δὲν ἀποφασίζει νὰ προβῇ εἰς ἀγοράν, ἐλπίζων, ὅτι αὐρίον ἢ μεθαύριον θὰ ἐπιτόχῃ τὴν λίραν εἰς ἐθνηνοτέραν τιμὴν, καὶ οὕτω μένει εἰς τὸ τέλος χωρὶς λιπάσματα.

Ὅλα αὐτά, εἶναι φυσικὰ καὶ λογικὰ, καὶ δικαιολογοῦν τελεῖως τὴν μείωσιν τῆς ζητήσεως τῶν λιπασμάτων.

Ἀλλὰ τὰ κακὰ αὐτὰ πρέπει νὰ ἐκλειφθῶσιν ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ, διὰ τὴν ἐξοπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῶν γεωργοκτηματιῶν διὰ νὰ λείψουν, ὅμως, τὰ κακὰ αὐτά, πρέπει πρωτίστως νὰ τὸ θέλῃ αὐτὸς ὁ γεωργοκτηματίας, καὶ νὰ ἐργασθῇ καταλήλως πρὸς τοῦτο.

Ἡ στενότης τοῦ χρήματος, εἰς τὴν ὅπ' ὄψιν μας περιπτώσιν θὰ ἦτο τελεῖως ἀνεπαίσθητος, ἐὰν ἡ σύμβασις τῆς 3 Μαρτίου 1926 τὴν ὁποῖαν ὑπέγραψεν ἡ Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α. μετὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐλειτουργεῖ τελεῖως: ἦτοι ἐὰν 100.000 μόνον γεωργοκτηματῆαι κατέθετον τὰς οἰκονομίας καὶ ἀποταμιεύματά των εἰς τὴν Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α., αὕτη θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ χορηγήσῃ ἐπὶ ΠΙΣΤΩ-ΣΕΙ εἰς τοὺς ἄλλους γεωργοκτηματίας ἀνερχομένους εἰς 500.000 νοικοκυραίους, τὰ λιπάσματα τῶν ὁποίων θὰ εἶχον ἀνάγκην.

Δὲν ἐξήγῳ ἐνταῦθα τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον αἱ καταθέσεις τῶν 100.000 γεωργοκτηματιῶν θὰ ἐπέρχοντο νὰ ἐξοικονομήσωσι τὰς ἀνάγκας 600.000 γεωργοκτηματιῶν, διότι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ θέματος τούτου ἀπαιτεῖ καὶ χρόνον, καὶ τόπον, τὸν ὁποῖον δὲν διαθέτω· θεσθῶ, ὅμως, ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶναι πολὺ εὐκόλον διὰ μίαν μεγάλην Ἑταιρίαν σὺν τὴν Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α.

Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐξαφανίζεται ὁ λόγος τῆς ἐλαττώσεως τῆς καταναλώσεως τῶν λιπασμάτων, ἕνεκα στενότητος χρήματος. — **Δι' πιστώσεις ἀνικαθιστοῦν τὰ μετρητά.**

Καὶ τὸ καὶνὸν τὸ προερχόμενον ἀπὸ τὴν ἀσασίαν τῆς τιμῆς τῆς λίρας ἐλλείπει δι' ἐκείνους ποὺ ἀγοράζουσιν τὰ λιπάσματα των κατὰ Ἰούλιον μέχρι Σεπτερίου κατὰ τοὺς εἰδικούς δροὺς τοὺς ὁποῖους ἐφαρμόζει ἡ Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α., διὰ τὰς πωλήσεις τῶν μηνῶν τούτων.

Τὸ θέμα τοῦτο, περιττὸν εἶναι νὰ ἀναπτύξω σήμερον, διότι ἡ προθεσμία τῶν τοιούτων ἀγορῶν παρήλθε, θερμῶς, ὅμως, συνιστῶ εἰς τοὺς προοδευτικὸς νοικοκυραίους κατὰ Μάιον νὰ ζητήσωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίες περὶ τοῦ μηχανισμοῦ τῶν ἀπὸ Ἰουνίου μέχρι Ἰουλίου πωλήσεων τῶν Χημικῶν λιπασμάτων τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Τὰ λιπάσματα εἰς τὴν Χορτοπαραγωγὴν

Ἐπισκοπὴ 13/4/1925

Φίλατε κ. Φούμη

Σὰς γνωρίζω, ὅτι, τὸ πρὸ μηνῶν ἀποσταλὲν εἰς ἡμᾶς λίπασμα τοῦ τύπου 0—12—6 πρὸς ἀνάπτυξιν ἀγρίου χόρτου προπαντὸς τριφυλλοῦ ἐχρησιμοποίησα—τὸν ἐν λόγῳ σάκκον ἦτοι τὰς 40 δόξας εἰς ἑκτάσιν 20 δόξων γῆς χωραφίων (δὴλ 2 1/2 σρεμμάτων) πέρσι καλλιεργημένης κατὰ τὰ μέσα 9)βρίου, ἐναντι τοῦ μαγάζειο μου καὶ πλησίον τῆς ἀκαζιτῆς ὁδοῦ Δρακόνως Προδρόμου μόλις 50 μέτρα ἀπέχοντος.

Σημειώσατε δὲ, ὅτι τόσο θαυμασίως ἔχει ἀναπτυχθῇ τὸ τροφύλλι ἰδίως ὅπου ἐκ φύσεως τὸ χωράφι το γεννᾷ, ὥστε κινεῖ τὴν περιεργειαν τῶν διαδωτῶν καὶ τὸν θαυμασμόν, ἀφοῦ πληροφορηθὼν, ὅτι εἶνε ἄγριον τριφύλλι μὲ λίπασμα. Σὰς δεθαίω, ὅτι ἔχει ὄψος ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας ἕως 6/3 ἐκτετατὰ τοῦ μέτρου καθ' ὅτι δὲν ἔδωκα δεθαίως ζῆα νὰ τὸ καταστρέφουν ἔστω καὶ μὲ τοὺς πόδας τῶν ἐνεκατῆς ὁρμασίας εἰμὴ τὴν ὥρα μόνον ὅπου ἤρχισα νὰ τὸ θερίζω.

Ὅστε σὰς ὑπερευχαριστῶ διὰ τὴν συμβουλὴν καὶ τὴν παροχὴν τῆς δωρεᾶς τοῦ λιπάματος, καθ' ὅτι ὠφελήθη τὴν ἄξιαν ἡμέραν χασιλῶος δρχ. 120 συνάμει δὲ ἐγλύτωσα μία ζευγαριά δρχ. 270 ἐπέτοχε δὲ καλλίτερα τοῦ ἡμέρου χασιλῶος τὰς αὐτὰς δὲ ὠφελείας θὰ ἔχωμεν κατ' ἔτος τοῦ λιπάματος.

Τὰ λιπάσματα εἰς τὰ ξυνοδένδρα

Καρδάμολα Χίος 1/10/1926

Πέρσι ἐπύρα δέκα σάκκους λιπάματος τοῦ τύπου 3—8—8 καὶ ἐλίπανα τῆς μανταρινιᾶς.

Ἐμείνα πολὺ εὐχαριστήμενος διότι εἶδον τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἐπέφερε.

Ἐπειδὴ δὲ μερικοὶ μοι ἔλεγαν ὅτι διατηρεῖται ὁ καρπὸς τῶν λιπανθέντων δένδρων μὲ χημικὰ λιπάσματα, ἐγέμισα δύο τετρακτέες τοῦ πετρελαίου εἰς μὲν τὸν ἕνα ἀπὸ τὰ λιπανθέντα εἰς δὲ τὸν ἄλλον ἀπὸ τὰ μὴ λιπανθέντα· τοὺς ἐσκέπασα καὶ τοὺς ἀφήμῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν 20 ἡμέρας. Ἐπειτα τοὺς ἤνοιξα καὶ εἰς μὲν τὸν τετρακτέαν τῶν λιπανθέντων εἶδον δύο μισοτάλια εἰς ἄλλα ὅλα γερὰ, εἰς δὲ τὸν ἄλλον ἐπτά γερὰ τὰ ἄλλα ὅλα μὴ μούχλα.

Ἄς ἔλθωμεν εἰς τὴν πώλησιν.

Ὅλοι ἐδῶ οἱ περιδολαρήδες ἐπώλησαν ἀπὸ 280—260 τὴν χιλιάδα. Ἐγὼ ἐπώλησα 445.

Ἐφ' ὅσους ἐπύρα 20 σάκκους. Τὸ περιβόλι μου ἔγινε θαυμάριον δὲν ἐβυνε ἐνθροπος νὰ μὴ ἔλθῃ νὰ ἰδῇ ὅταν τὸ ἔρριπτον.

Ἐρχοντο μὲ μεγάλην περιέργειαν καὶ παρητήρουν. Φεύγοντες δὲ ἔκλαιον τὸν σασυρόν των, λέγοντες: «Μεγάλο πᾶγμα αὕτη ἡ ἀχλιά (= στάχτη) νὰ ἔχῃ τόση δύναμιν. Καὶ ἐγὼ θὰ ρήξω τοῦ χρόνου».

Δὲν παύω δὲ νὰ τοὺς διδάω δὴγῆται καὶ νὰ τοὺς παρακινῶ νὰ μεταχειρίζονται τὰ λιπάσματά σας πρὸς τὸ συμφέρον των.

Ἰωάννης Μ. Φατοῆς.

Ἐν Ἀγίῳ Νικολάῳ (Χαλκίδος) 30 7)βρίου 1926.

Κύριε Α. Μουσανά,

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἔκαμα χρῆσιν τοῦ λιπάματος 4-10-10 εἰς τὸ κτήμα μου, καὶ ἐλίπανα τὴν σταφίδα. Τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν πραγματικῶς εὐχάιστα, διότι ἐκτὸς τῆς ζωηρότητος τῆς δλαστήσεως, καὶ ἡ ἀπόδοσις ἦτο κατὰ 200 δόξας περισσότερον τῶν μὴ λιπανθέντων σταφιδωπέλων μου. Ἦτοι, ἐδαπάνησα διὰ κάθε στρέμμα 330 δρ. καὶ ἡ ἀξία τῶν περὶ πλέον 200 δόξων σταφίδα ἦτο δρ. 900 ἦτοι ἐκέρδισα δρ. 510 καὶ ἐδυνάμωσα καὶ τὰ κτήματά μου.

Βασίλ. Μπερίτης

Ἐν Μακροκάπῃ Χαλκίδος τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1926

Κύριε Α. Μουσανά,

Διὰ τῆς παρούσης μου σπεύδω νὰ σὰς εὐχαριστήσω διότι μὲ ἐυστήσατε νὰ κάμω χρῆσιν λιπασμάτων εἰς τὰ ἀμπέλια μου· ἕνα στρέμμα ἀμπέλι, εἰς τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποίησα 2 σάκκους 4-10-10 μοῦ ἔδωκε κατὰ τὸν φετεινὸν τρύγον 200 μπότσες περισσότερον ἀπὸ ἀμπέλι, τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν λιπαμένα. Ἐξώδευσα γιὰ τὰ δύο σάκκα δρ. 325 καὶ ἐσόδωσα περισσότερα δρ. 1400, διότι ἡ μπότσα τὸ γλυκὸς ἐπωλήθη πρὸς δρ. 7.00. Πρέπει ὅλοι οἱ ἀμπελοποιοὶ νὰ χρησιμοποιοῦν χημικὰ λιπάσματα τῆς Α. Ε. Ε. Χ. Π. Α. διὰ νὰ διπλασιάσουν τὴν παραγωγὴν των καὶ νὰ δυναμώσουν καὶ τὰ κτήματά των.

Ν. Α. Καμαριώτης

Βισθρί—Χαιρωνείας (ἐπαρχίας Λαβδαίας τῇ 1/10/1926.

Σὰς γνωρίζω διὰ τῆς παρούσης, ὅτι, λαβὼν παρὰ τοῦ γραφείου Λαβδαίας 13 ἡμισακκα λίπασμα 4—12—3 καὶ ποιήσας χρῆσιν ἐπὶ σιτοσποράς καὶ θαυμακοσποράς μου εἶδον διχοφορὴν παραγωγῆς, μεταξὺ λιπασμένων καὶ μὴ τοιούτων ἐκατὸν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

Νικόλ. Α. Καραδημοῦ

Ζαρὸ-Καϊνουρίου-Βρακλείου Κρήτης 17/10/1926

Διὰ τῆς παρούσης μου ἐρχομαι νὰ σὰς εὐχαριστήσω καὶ σὰς συγχαρῶ συγχρόνως διὰ τὰς συστάσεις διὰ τὴν χρῆσιν τῶν χημ. λιπασμάτων τῆς Ἑλλ. Ἑταιρίας. Ἐν τῶν κατοκέρων περιστατικῶν μου καταφαίνεται τεραστία ἂν ἔχῃ μαγικὴ ἢ ἐνέργεια τῶν λιπασμάτων σας. Ἐχόμεν ἀμπέλι σουλτανίνα 20 ἐργατῶν (1500 κλῆματα) τὸ εἰσόδημα τοῦ ὁποῖου ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἦτο τῶσον μικρὸ ὥστε δὲν ἐξήρχε διὰ τὰ ἐξοδα του, ἐδῶκε μὲχρι τοῦ 1920 150—200 δρ. σταφίδα. Τὸ 1920 δοκιμάζω τὰ χημικὰ σας λιπάσματα καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἡ ἐσοδεία ἀνέρχεται εἰς 500 δόξας καὶ τὸ μεθεπόμενον εἰς 800, τὸ 1922 τὸ λιπῶν μὲ δόσεις μεγαλυτέρας μέχρι 100 δράμια, καὶ ἡ ἐσοδεία τὸ ἐπόμενον ἔτος ἀνῆλθεν 1500 καὶ τὸ μεθεπόμενον 1800, τὸ 1924 τὸ λιπῶν καὶ πάλιν μὲ 100—200 δράμια καὶ ἡ ἐσοδεία κατὰ τὰ δύο τελευταία ἔτη ἀνῆλθεν τὰς 2500 δόξας. Τώρα ἐνέπτομαι νὰ τὸ λιπῶν ὅχι κάθε δύο ἔτη ἀλλὰ κάθε ἔτος καὶ νὰ δώζω 1/2 δόξ. σὲ κάθε κλῆμα. Κατόπιν τῆς τοιαύτης ἐδοκιμήσεως χάρις εἰς τὰ Χημ. λιπάσματα σκέπτομαι νὰ ἐξακολουθῶ νὰ λιπαίνω.

Ι. Γ. Κοναράκης

Ζάκυνθος 28 Σεπρίου 1926

Κατὰ τὰ ἔτη 1924 καὶ 1925 οἱ ἀμπελῶνες μου οἱ ἐορσικόμενοι ἐν τῷ χωρίῳ Βανάτω ἠδδοκίμηζον σὺν ὅσῳ ἔπρεπε συμφώνως τῆς παρακολουθήσεως μου πρὸς αὐτοὺς. Πρὸς τοὺς παρακινούμενος ἐκ τοῦ παραπαρασιασμοῦ τῶν ἄλλων εἰδῶν διὰ τοῦ λιπάματος ἐλίπανα καὶ τοὺς ἀμπελῶνας μου καὶ μετ' εὐχαριστήσεως παρητήρησα ὅτι ἡ ἐφετεινὴ ἐσοδεία 1926 ὑπερέβησε κατὰ τὸ ἥμισυ τῶν δύο παλαιῶν ἔτων 1924 καὶ 1925.

Πέμπτω τὰς εὐχαριστίας μου εἰς τὴν ἑταιρίαν διότι διὰ τῶν λιπασμάτων τῆς δὴγῆται τὸν ἀγροτικὸν κόσμον εἰς μεγάλαν ἐσοδείαν.

Δημ. Τουρνακῆς

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον ἐξ ολοκλήρου καταβεβλημένον Δραχ. 15,000,000.—
Κεφάλαια αποθεματικά καὶ κρατήσεις , 2,902,519,95

Ἔδρα ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Σταδίου 33. Ἀποθήκαι: ἐν Ἀθήναις Παλαιὸς σιδηροδρομικὸς σταθμὸς
Θησείον, ἐν Πειραιεὶ ὁδὸς Ἀριστείδου 20. Ἀντιπρόσωποι εἰς τὰς κυριώτερας πόλεις τοῦ Κράτους.

Κατασκευάζονται εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς φωσφορικῆς καὶ σύνθετα λιπάσματα, θεικὸν δξύ, ὑδροχλωρικόν, νιτρικόν, θεικόν, σίδηρον, περσπορίνη κ.τ.λ. Εἰς τὸ εἰδικὸν δὲ ἐργοστάσιον Ὑαλουργίας κατασκευάζονται δαμιτζάναι, φιάλαι, διάφορα ἐπιτραπέζια καὶ ὅλκινα εἶδη (ποτήρια) ὑαλοπίνακες (τζάμια) κ.λ.π.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Τύποι
Λιπασμάτων

Ὁ τόννος
ἦτοι τὰ 100
χιλ. μονοῦ
σάκκου

Παρατηρήσεις διὰ τὴν χρησιμοποίησιν

Α. Φ. Κ.	Δραχ.	Α. Κανονικῶν συνθέτων Χημ. Λιπασμάτων.
0-16-0	1270.—	==Πρὸς συμπλήρωσιν κόπρου πρὸς 5-10ο τοῦ βάρους τῆς κόπρου
0-12-6	1820.—	==Δι' ὄσπρια, τριφύλλια καὶ συμπλήρωσιν κόπρου διὰ τὰ καλιόφιλα φυτὰ.
4-12-3	2860.—	==Διὰ δημητριακά, ἀραβόσιτον καὶ ἐν γένει διὰ τὰ φυτὰ τῆς ἀροτραίας καλλιεργίας.
4-10-5	2890.—	==Δι' ἄμπελον, σταφιδάμπελον, ἑλαιάν, ὁπωροφόρα καὶ παντὸς εἶδους δένδρα.
4-10-10	3085.—	==Διὰ πατάταν, καπνόν, ἐσπεριδοειδή, κηπουρικά, δι' ἄνθη καὶ ἐν γένει δι' ὅλα τὰ πολύτιμα φυτὰ.
6-8-8	3510.—	==Διὰ σπορεῖα ἐν γένει (κατνοῦ, ντομάτας κλπ.) κακοχειμωνισμένα σιτάρια, κισάρια κλπ. (ἂ ἐπιφανέας
7-7-3	3705.—	==Διὰ σπορεῖα ἐν γένει (κατνοῦ, ντομάτας κλπ.) κακοχειμωνισμένα σιτάρια, κισάρια κλπ. (ἂ ἐπιφανέας

Β. Ἀπλῶν Λιπασμάτων

15-C-0 Αἰ τιμαὶ δι-
20-0-0 δονται δι' ἄλ-
0-0-48 ληλογραφίας

==Νίτρον
==Θεϊκ. Ἀμμωνία
==Θεϊκὸν κάλι

Ἡ χρῆσις τῶν ἀπλῶν λιπασμάτων παρουσιάζει δυσκολίας καὶ ἐνέχει κινδύνους ἀποτυχῶν.

Αἱ ἄνω τιμαὶ εἶνε ἀπλῶς ἐνδεικτικαί. Αἱ πραγματικαὶ τιμαὶ μεταβάλλονται ἀναλόγως τιμῆς λίρας.

Παράδοσις εἰς τὰ ἐν Πειραιεὶ ἐργοστάσια μας τοῖς μετρητοῖς, εἰς μονοῦς σάκκους. (Τὰ ἐκείθεν δὲ μέχρι τοῦ Σ. Σταθμοῦ ἢ τοῦ πλοίου ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ). Ἀξία διπλῶν σάκων δρχ. 15 ἑκάστος. Ἀξία διπλῶν ἡμισάκων δρχ. 12 ἑκάστος. Οἱ σάκκοι εἶναι σφραγισμένοι μὲ τὴν μεταλλινὴν σφραγίδα. Ἡ περιεκτικότης τοῦ λιπάσματος εἶναι ἠγγυημένη, ἐφ' ὅσον ἡ σφραγὶς εἶναι ἀπαράβιαστος.

Ἡ ἀξία τῶν λιπασμάτων ἐμβάζεται συγχρόνως μὲ τὴν διαβίβασιν τῆς παραγγελίας. Οἱ ἀντιπρόσωποι μας ὑποχρεοῦνται νὰ πωλῶσιν εἰς τὰς ἄνω τιμὰς τοῦ τιμολογίου μας, ἐπὶ νυξημένους μόνον μὲ τὰ ἔξοδα μεταφορῶν ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια τῆς ἑταιρείας εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως τοῦ λιπάσματος.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΑΓΟΡΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Α) Δημητριακά:

Σίτος (Χάρι Βινι) τὰ 100 κιλὰ (τσιφ)	Δρχ. 544.50
Κριθή (Θεσσαλονίκης) ἡ δκά	4.35
Βρώμη (Θεσσαλίας)	4.35
Ἀραβόσιτος (Ρουμανίας)	5.20

Β) Ὄσπρια:

Φασόλια (Βουλγαρίας—)	ἡ δκά	5.50
Κονιά (Ἰταλίας)		7.20
Φακὰ Ἐξωτερικοῦ		11.—
Ἐσωτερικοῦ		10.—
Μπιζέλια (Ὀλλανδίας)		—

Γ) Τροφαὶ κτηνῶν:

Λινάλευρα (χονδροικῶς)		5.—
Σανὸς Κριθῆς		—
Τριφύλλι		—
Χόρτα ἐν γένει		—
Πίτυρα ἐγχώρια		3.00

Δ) Προϊόντα κτηνοτροφικά:

Βούτυρα Γάλακτος		88.—
Τυροῦ		84.—
Τυρὸς Κασοῦ		54.—
Κεφαλοτύρια		48.—
Φέτα		32.—
Μαλλιά Ἀσπρα		—
Μαύρα		—

Λόγω ἀκαταστασίας συναλλάγματος αἱ τιμαὶ μεταβάλλονται καθημερινῶς

Ε) Δενδροκομικὰ προϊόντα:

Ἐλαία Ποιότης extra	ἡ δκά Δραχ.	—
α' ποιότητος (Καλάμα.)		15.—
β' ποιότητος		13.—
γ' ποιότητος		11.—
Ἐλαία extra		38.00
Κοινὰ		36.00
Σταφίδες (το χιλιόλιτρον)		2.310.—
Σύκα		8.50

ΣΤ) Βιομηχανικὰ προϊόντα:

Καπνὰ: (Ἀγορὰ Καβάλλας)		—
Τζεμπέλ α'		—
Τζεμπέλ β'		—
Ὀβὰ βασμά Κοντὲ		—
Βασμά Κοντὲ Καβάλλας		—
Κίγρια Βασμά		—
Μαχαλάδικα Βασμά		—
Βάμβαξ: Λεβαδείας		—

Ζ) Ὑλικά χρῆσιμα εἰς τὴν Γεωργίαν

Θεϊκὸς σίδηρος.		—
Εἰς βαρέλια τῶν 100 χγμ. τὸ χγμ		2.20
50		2.30
Περσπορίνη εἰς τενεκέδες τῶν 20 χγμ τὸ χγμ		10.—
Θεϊκὸς χαλκὸς (Ἀγορὰ Πατρῶν)		—
Θεῖον βαφινάτον τὰ 50 χγμ.		—
Φλοριστέλλα		—

ΧΑΡΙΛΑΟΣ & ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ:

Σάπων Ἑλευσίνιος, κισάρια καὶ ἀνόθευτοι, δ καὶ ἀλλήλοτεροι διὰ τὴν πλῆσιν.

Χείροσάπωνες

Λινέλαια ἄβυστα καὶ βρασμένα.

Ρετσινέλαια extra

Λινάλευρα πρὸς τροφήν ζῴων ἀνώτερα κατὰ 25 ο)ε τῆς κατῆς.

Διὰ παραγγελίας καὶ πληροφορίας ἀποκριθῆτε πρὸς τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπρόσωπους ἢ εἰς τὴν Ἀθήναις Γραφεῖα (ὁδὸς Σταδίου 33).

Σ.Δ.Α.Τ.—Ὅλος ἰδιαιτέρως συνιστῶμεν εἰς τοὺς γεωργοκτηματίας τὰ Λινάλευρα τῶν ἐργοστασίων Χαριλάου καὶ Κανελλοπούλου.

Τὰ λινάλευρα εἶνε μία ἀπὸ τὰς ἀρίστεας τροφὰς δι' ὅλα ἐν γένει τὰ ζῷα καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὰς γαλακτοφόρους ἀγελάδας.

Ὅλοι, οἱ ἔχοντες ζῷα, χρεωστοῦν νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ λινάλευρα.

"ΑΘΗΝΑ"

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ — ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ FORD—LINCOLN—RENAULT

ΕΛΑΣΤΙΚΑ CONTINENTAL καὶ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

==ΓΩΝΙΑ ΘΑΟΣ ΙΩΝΟΣ & ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ==

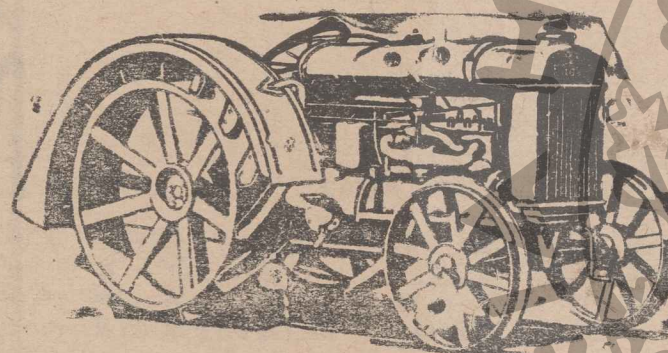
BENZINAPOTRA FORDSON KAI RENAULT

ΠΛΟΥΣΙΑ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ "DEERING"

ΑΡΟΤΡΑ—ΣΒΑΡΝΑΙ—ΣΠΟΡΕΙΣ

ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΕΣ

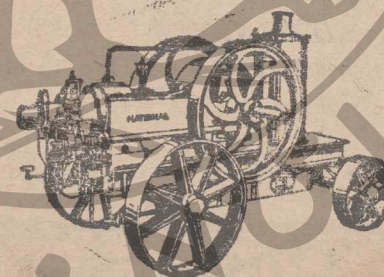

ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΑΙ — ΑΥΤΟΔΕΤΙΚΑΙ — ΚΑΙ ΘΕΡΙΣΤΙΚΑΙ
ΜΗΧΑΝΑΙ — ΠΡΕΣΣΑΙ — ΚΙΝΗΤΗΡΕΣ — ΑΝΤΑΙΔΑΙ

ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΠΛΗΡΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΑΛΕΥΡΟΜΥΛΩΝ — ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Κ. Α. Π.

ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΣΤΥΛ.ΙΣ.ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ
ΟΔΟΣ ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΥ-ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Τηλ. Διεύθυνσις
ΣΤΥΛΚΟΝ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΔΙ' ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
ΔΙ' ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣ

Μηχαναί διὰ φρέατα (Μαγγανοπήγαδα)
 Πρώτου μεγέθους Αρχ. 7. 000
 Δευτέρου μεγέθους » » 6. 000
 Τρίτου μεγέθους » » 5. 000
 Παραδίδεται εἰς οἰονδήποτε μέρος τῆς
 Ἑλλάδος.

ΕΛΑΙΟΠΙΕΣΤΗΡΙΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΑΠΛΑ

ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΑ
ΑΞΟΝΕΣ
ΛΩΡΙΑ
ΚΟΥΖΙΝΕΤΤΑ
ΚΑΛΟΥΠΙΑ δι' όλα τὰ εἶδη θαλουργείων

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΙΜΕΛΗΜΕΝΗ
ΠΑΣΗΣ ΑΔΕΛΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑ

THE ASIATIC PETROLEUM C^O L^{TD}

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΩΘΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

—SHELL MEX L^{TD}—

Σίγκλ Single, Ντομπλ Double, Τρίπλ Triple, Γκάλντεν Golden, Γκέαρ Gear.

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Ὁρυκτέλαια SHELL ἐξαιρετικῆς ποιότητος δι' αὐτοκίνητα πολυτελείας.

O. S. S. A. G. OELWERKE STERN - SONNEDOLN A. K. T. G E S

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΠΕΝΣΥΛΒΑΝΙΑΣ ΡΑΦΙΝΑΡΙΣΜΕΝΑ ΕΝ ΑΜΒΟΥΡΓΩ

Εἰδικὰ ὀρυκτέλαια ἐξαιρετικῆς ποιότητος διὰ Μηχανὰς Ντίζελ Σερβί Ντίζελ Σοδπερ. Ἡ Ἑταιρεία, κατόπιν πολυετῶν δοκιμῶν δι' ἕκαστον τύπον Μηχανῶν ἐν Γερμανίᾳ ἐνθα ἡ διομηχανία τῶν Μηχανῶν Ντίζελ ὑπερτερεῖ πάσης ἄλλης

Χώρας, παρήγαγεν εἰδικὰς ποιότητας διὰ πετρελαιομηχανὰς.

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ πάσης χρήσεως δι' Αὐτοκίνητα, Ἀτμομηχανὰς, Ἡλεκτρικοὺς Μετασχηματιστάς, Ἡλεκτρικὰς Μηχανὰς, Κινητήρας Ἀεριοφωτός, Παγομηχανὰς, Συμπιεστάς Μηχανῶν Ντίζελ,

Τουρπινέλαια, Κυλινδρέλαια.

ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΠΑΧΕΑ ΕΛΑΙΑ ΔΙΑ ΓΡΑΝΑΖΙΑ

ΒΑΖΕΛΙΝΑΙ ΚΑΙ ΛΕΥΚΑ ΕΛΑΙΑ ΔΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΝ ΧΡΗΣΙΝ

ASTRA ROMANA

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΔΙ' ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ, ΒΑΓΟΝΕΛΑΙΑ, ΤΟΥΡΠΙΝΕΛΑΙΑ, ΚΥΛΙΝΔΡΕΛΑΙΑ διὰ μηχανὰς πάσης χρήσεως ἐξαιρετικῆς ποιότητος

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & ΣΙΑ

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ: Ἐν Ἀθήναις, Πειραιεὶ καὶ εἰς ἅπαντα τὰ Πρωτοδικεία καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα.